

EDUCACIÓ INTERDISCIPLINÀRIA

L'ensenyament de la llengua catalana a través de cançons

per David Casellas

Sens dubte, la música i les cançons formen part indestriable del patrimoni cultural de qualsevol nació. Actualment, però, aquest és un patrimoni que s'està perdent, davant l'avenç imparable de la música cantada en només dos o tres idiomes que estan ocupant el territori ocupat per altres llengües que pertanyen a altres cultures. Això també ens està passant a Catalunya, agreujat pel fet de ser un país amb una cultura minoritzada. Per això té tanta importància que en l'ensenyament promoguem el coneixement de la riquesa musical pròpia del nostre país i que una gran part dels catalans desconeixem, a causa del boicot —conscient o inconscient— dels mitjans de comunicació que només potencien la música anglosaxona i forània.

Junts en la diversitat

En aquesta tasca de difusió, l'ensenyament secundari hi té un paper essencial, sobretot des d'algunes àrees humanístiques: música, història, geografia, llengua, literatura... Així, el coneixement del territori i de la pròpia llengua, pot fer-se mitjançant un viatge per cançons dels diversos indrets de les terres de parla catalana. Aquesta és la pretensió del crèdit variable *Junts en la diversitat*, on les cançons serveixen sobretot per a fer un estudi de les varietats lingüístiques del català.

El treball amb les cançons permet d'aprofundir en el coneixement de la llengua catalana d'una manera lúdica. Podem adonar-nos-en de la unitat de la llengua catalana i a la vegada de l'enriquiment que representen les peculiaritats pròpies de la parla de cada territori. Els textos de les cançons ens permeten de fer exercicis de comprensió oral, de lèxic, de morfosintaxi, d'ortografia... Així, els exercicis poden ser molt variats: completar el text de la cançó, respondre preguntes de comprensió lectora, cercar en el diccionari les paraules que no coneixen...

Cal esmentar que a tots els territoris de parla catalana hi hem trobat algun cantautor de prou qualitat com per a poder-ne treballar la llengua a partir de les seves cançons. El fet que l'accés

al material discogràfic editat sigui difícil no vol dir que no n'hi hagi: les fronteres internacionals (d'un país repartit entre quatre estats) i les internes (tant o més desintegradores: València, la Franja....) en dificulten molt la recerca.

Educació en valors

A més, les cançons també permeten d'educar en els valors, segons els temes de què tracten. Així es pot parlar del racisme, de la conducció responsable, dels valors de la terra, d'ecologia, de fets històrics (la guerra dels Segadors, l'11 de setembre...). Les cançons sovint són el fruit d'una reflexió d'un model de societat o d'actituds socials, de manera que de ben segur que per a treballar a l'escola un tema determinat, sempre trobarem una cançó adequada.

Educació en el lleure

Per tot això, a més de la importància que ja tenen de per si en els camps estrictament musical i lingüístic, és important de tenir en compte sempre les cançons com una eina didàctica per ajudar a explicar d'una manera més lúdica qualsevol tema. Així contribuirem a fer que els altres descobreixin la gran riquesa que ens ofereix l'enorme repertori musical català existent, malauradament sovint amagada per les lleis de la societat capitalista i uniformista. No deixem que es perdi una part important de la cultura catalana!

Desembre, 2005